

Miloš Caban: „Prosím všetkých, aby viac medzi sebou spolupracovali..“

■ JOZEF ŠUSTER

Plemeno Bostonského teriéra zažíva momentálne v Európe obrovský nárast na popularite, a tým aj rozšírenie. Jedným z najúspešnejších a najvýznamnejších zástupcov tohoto plemena je toho času „1. Club für Boston-Teriér in Deutschland e. V., (1. CBD) v Nemecku. Preto sme sa rozhodli formou rozhovoru s prezidentom tohto klubu priblížiť našim čitateľom jednak samotný klub, a jednak plemeno bostonského teriéra. 1. CBD vedie od jeho založenia v roku 1988 náš krajan pán Miloš Caban, majiteľ chovnej stanice „Cabanterra,, a špeciálny rozhodca pre plemená bostonského teriéra a francúzskeho buldoga. Ďalším dôvodom, prečo sme oslovili túto osobnosť, je bezpochyby aj skutočnosť, že pán Miloš Caban pochádza zo Slovenska.

Miloš Caban

Prvú otázku by sme chcel obrátiť na Vašu osobu. Pán Caban, ako ste sa dostali ku kynológii?

Už v mojom detstve, býval som vtedy v Bratislave, vlastnili moji rodičia nemeckého ovčiaka, s ktorým som začal chodiť na výcvik do Zväzarmu. Časom už ako mladík som dokonca robil figuranta a neskoršie výcvikára pre začiatočníkov. K druhému ovčiakovi mi

potom pribudol aj nemecký boxer. Túto záľubu som praktizoval ešte aj popri štúdiu veteríny v Brne a v Košiciach. No prišiel rok 1968 a moje aktivity ako v kynológii, tak v štúdiu boli radikálne prerušené mojim presídlením do NSR. Až v roku 1982 bolo pre mňa možné sa zase venovať mojej záľube a kúpil som si môjho prvého bostonského teriéra, čo nebolo tak jednoduché, lebo v tom čase existovali snáď piati chovatelia v celom Nemecku, ktorí chovali toto plemeno v Klube pre teriérov.

A prečo práve bostonský teriér?

Nuž, keď človek dlhé roky vlastní boxera, je akosi zafixovaný na jeho charakter, a tiež na jeho nezvyčajný tvar hlavy. V tej dobe však bol boxer na moje miestne pomery príliš veľký, a tak som sa obzeral po niečom podobnom, ale menšom. Do úvahy prichádzali

Ch. Cabanterra Vvunta-Ketchin „Kitty“ Foto: Roberto

Multi-Ch. Larry v.d. Bismarckhöhe

bostonský teriér a francúzsky bulldog. Nakoniec sme sa, moja manželka a ja, rozhodli pre bostonského teriéra, pretože on sa najviac podobá alebo približuje ako svojou anatómiou, tak povahou a aj temperamentom boxerovi, len je menší, a tým pre život v meste praktickejší. Skoro rok sme vtedy museli čakať, kým sme toto prvé šteniatko bostona dostali.

Odkiaľ bol váš prvý bostonský teriér?

Náš prvý bostonský teriér bol z nemeckého chovu „Ch. Larry von der Bismarckhöhe“, s ktorým sme mali veľké šťastie. Larry bol po všetkých stránkach absolútne špičkový pes. Ako na výstavách, tak aj ako plemenník. Na výstavách získal okrem iných titulov napríklad: INT + D + A + CH + B + L-šampióna. Napriek vtedajšej malej chovnej základni zanechal vyše 70 šteniat nielen v NSR, ale aj v iných európskych krajinách. Aj celý česko-

slovenský chov je prakticky založený na Larrym. Skoro všetky bostonské teriéry v 80-tych a 90-tych rokoch v Čechách a na Slovensku ho majú, resp. mali v rodokmeni.

Kedy ste vy začali chovať?

Našu prvú sučku „Ch. Dschini von Medici“ sme kúpili v roku 1984 a náš prvý vrh v chovnej stanici „Cabanterra“ sa narodil r. 1987. V roku 2007, po 20-tich rokoch, sme sa dopracovali až k písmenu „Z“.

Ako vznikol váš klub?

V roku 1988 sa na môj podnet hŕstka entuziastov rozhodla, že založíme špeciálny klub pre bostonského teriéra, pretože sme videli, že v Klube pre teriérov, ktorý v tom čase okrem bostona zastupoval ešte asi 26 iných teriérskeho plemien, nemá toto plemeno budúcnosť. Bostonský teriér sa síce

volá teriér, ale v podstate to žiadny teriér nie je. Má snád' v sebe maximálne 20 % teriéra - tak akurát jeho temperament. Ale ináč je to skôr dogovitý alebo bulldogovitý typ psa, ktorému, napríklad, úplne chýba lovecký pud. Preto Boston nepatrí do klubu pre teriérov. 1. CBD bol založený 4. septembra 1988 a v nasledujúcom roku 1989 nemeckou úniou (VDH) uznaný a prijatý. V roku 2008 slávime naše 20-ročné jubileum.

Ako ste začínali v klube?

Začínali sme asi s 20 členmi. Do prvej chovnej knihy, ktorú sme vydávali k 31. 12. 1989, bolo zapísaných 10 chovných staníc, 6 vrhov a 21 šteniat. V dnešnej dobe máme asi 200 členov a v roku 2006 bolo do chovnej knihy zapísaných 59 chovných staníc, 29 vrhov a 80 šteniat. V roku 2007 budeme mať, ako to momentálne vyzerá, asi 40 vrhov a viac ako 100 šteniat.

Mohli by ste nám charakterizovať povahu bostonského teriéra?

Bostonský teriér je jeden z najlepších a najpríjemnejších rodinných psov, akého si môžete zelať, a to ako veľkosťou, tak aj povahou. Má všestranné vlastnosti, čím sa vie veľmi dobre prispôbiť jednotlivým životným situáciám a rôznym ľudským povahám. Je prívitívny k ľuďom, miluje deti, s ktorými sa vie pohrať, a nie je v podstate agresívny voči iným psom. Spriatelí sa aj s mačkami alebo inými domácimi zvieratami. Keď mu to umožníte, behá a hrá sa rád v záhrade alebo niekde na lúke. Chodí rád na prechádzky a vandrovky, alebo vás sprevádza pri joggingu. Keď máte športové ambície, bude s vami rád behať agility. A keď to nejde, tak si tiež rád pospí na gauči, a medzi nami, tiež sa rád mazná. Ale v žiadnom prípade nelezie na nervy, keď na neho nemáme v danej chvíli čas.

Posudzovanie v Austrálii

Posudzovanie v New Yorku. Foto: Tatham

Ako to vyzerá u tohto plemena po zdravotnej stránke?

Zdravotne je bostonský teriér na dnešnú dobu ešte veľmi "zdravé" plemeno. Dožíva sa v priemere 13 až 14 rokov. Naším najväčším problémom sú ešte stále pôrody. Asi 50 % pôrodov prebieha u bostonov cisárskym rezom. Náš klub pracuje na tom, a to hlavne výberom chovného materiálu, aby sa tento problém čo najskôr zmenšil.

Pán Caban, vy ste od roku 1996 aj špeciálnym rozhodcom pre bostonského teriéra. Ako vieme, už ste posudzovali toto plemeno na špeciálnych výstavách rôznych klubov nielen v Nemecku, ale aj v Kanade, USA, Južnej Afrike, Austrálii, na Novom Zélande, Holandsku, vo Švajčiarsku, Anglicku a v Čechách. Ktorá z týchto výstav bola pre vás najväčším zážitkom?

Samozrejme, že pre špecialistu, ako je to v mojom prípade, je tým najväčším úspechom a uznaním, keď dostane pozvanie na posudzovanie do krajiny pôvodu tohto plemena, do USA. V roku 2004 som mal tú česť posúdiť klubovú výstavu "Boston Teriér Club New York", kde mi bolo predstavených 58 bostonov. Najväčší počet bostonov som posudzoval v Anglicku (79) a v Kanade (69).

Čo by ste odkázali na záver vašim kolegom - chovateľom bostonského teriéra na Slovensku?

Napriek tomu, že sa toto plemeno v súčasnej dobe rapidne rozširuje, je jeho chovná základňa ešte stále dosť malá, hlavne málo rôznorodá. Preto doporučujem a prosím všetkých chovateľov bostonského teriéra, aby viac medzi sebou spolupracovali, a to nielen v rámci jednotlivých štátov, ale aj ďaleko za hranicami, aby venovali väčšiu pozornosť pri výbere chovného materiálu. Každý seriózny chovateľ si je určite vedomý toho, aká škodlivá je úzka príbuzenská plemenitba. Krátkodobu môže síce eventuálne priniesť úspechy, čiže pekných jedincov, ale z pohľadu dlhodobiejšieho horizontu je veľmi nebezpečná. Takisto sústavné opakovanie spojenia tých istých jedincov neprinesie celkovému chovu vôbec nič. Je veľmi dôležité stále sa obzerať po nových prameňoch na vylepšenie vlastného chovu.

Pán Caban, ďakujeme za rozhovor a prajeme vám aj naďalej veľa úspechov ako v chove, tak aj ako rozhodcovi a aj pre váš klub.

Cabanterra Yakima

Ďakujem za pranie a pozdravujem týmto všetkých kynológov v rodnom Slovensku.

CHICOPEE
HIGH PREMIUM DOG FOOD

CHICOPEE
tradičné kanadske krmivo
pre všetky plemená psov

Novosev.spol.s.r.o
ul.Jiráskova 19
941 01 Nové Zámky
novosev@stonline.sk
tel. 0905 717 342
0948 512 104
035 6428 710

WWW.chicopee.sk